
KÄYTÄNNÖN AIDANRAKENNUS LAMPAILLE- MATERIAALIT JA MENETELMÄT

Maisa Paakkinen

M&M Paakkinen Oy

LAIDUNAITOJEN RAKENNUSTA PÄÄTOIMISESTI VUODESTA 2021

- Laidun- & ulkoilulaitauksien rakennusta lampaille, naudoille ja hevosille mm. Helmi-hankkeessa
- Koira-aitauksia
- Tornadon aitaverkkojen yhteyshenkilö Suomessa <https://distributorlocator.tornadowire.com/>
- Pieniä rakennus- ja puusepäntöitä
- Tulossa Green Care- toimintaa
- Verkkokauppa www.aitaustarvike.fi
- www.mmpaakkinen.com

HYVIN SUUNNITeltu ON PUOLIKSI TEHTY

Suunnittelun alueen turvallisuus- pedot, ohikulkijat, tiet?

Vedenottopaikat/ juomavesikaivot- etäisyys oltava 30-100m riippuen alueen kaltevuudesta ja viranomaisten määräyksistä

Aitalinjan paikka? Etäisyys pienemmistäkin ojista min 50 cm- tolpat eivät kallistu ojiin, ravinne päästöt

Portit? Aitalinjan pituus? Kulmatolpat?

Käytettävä materiaali?

Tarjouspyynnöt?

Tornadon www-sivuilla ilmainen suunnittelumahdollisuus omalle alueelle <https://fencingconfigurator.tornadowire.com/>

10.16 4G 46

Google

Fence length	0
Strainer posts	2
Intermediate posts	0
Intermediate posts every	5
Number of gates	0
Connect last post to first post?	Open fence ☐

Show me my materials list

fencingconfigurator.tornadowire.com

JOITAKIN AITATYYPPEJÄ LAMPAILLE

-3 mm köysi 3-5 v takuulla+ muovitolpat, kulmiin 80 cm puutolppa 50cm syvyyteen

-3-12mm aitanauha 3-5 v takuulla + paimenpoikalanka + puutolpat

-High-tensile aita, sähkö kiertää hyvin, melko huoltovapaa.

-Lammasverkko 80- 120 cm. Englannissa käytetään pääosin 80-90 cm, peurat pääsee hyppäämällä yli ja aita pysyy ehjänä

TOLPAT

HYVÄ TOLPPA SÄÄSTÄÄ TYÖTÄ TULEVINA VUOSINA.
TOLPAN PAKSUUS + 80 CM, KULMIIN MIELUUMMIN PAKSUMPI.

VANHAT PUHELINPYLVÄÄT? TÄYTYY OLLA Y-TUNNUS JOTTA SAA
KÄYTTÖÖN. UPOTETTAVA MIN. METRIIN JOTTA EI KAADU

OCTOWOOD – PITKÄ TAKUU

POHJOISESSA KASVANUT MÄNTY KESTÄÄ. SCANPOLE?
FYRÅSTRÄ?

PERUSPAINEKYLLÄSTETYN KÄYTTÖIKÄ 5-7 VUOTTA...

ONKO MUOVITOLPPA PAREMPI VAIHTOEHTO KUIN HUONO
PAINEKYLLÄSTETTY?

SUORAT AITALINJAT- KESTÄVÄMPI AITA

KULMATOLPAT 80-100 CM SYVYYTEEN, MUUT 50 CM
SYVYYTEEN

KULMARATKAISUJA

T-grippet

Solmuja+ crimp sleeve

Vinotuki

VERKOT

HYVÄ VERKKO EI VENY EIKÄ VANU

SUORIA LINJOJA

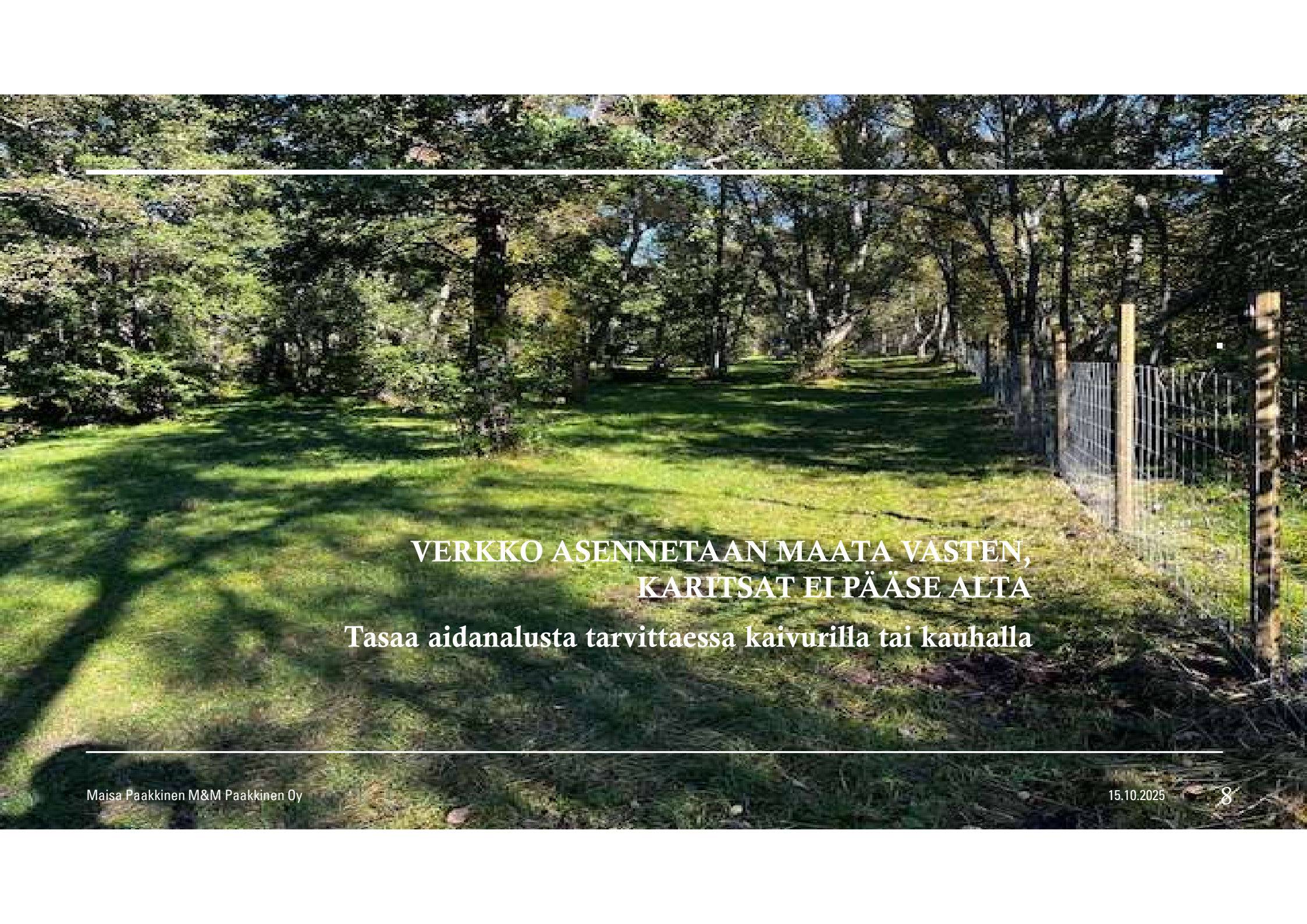
PÄÄTTELY TOLPPIIN JOKO T-GRIPPLE, SOLMU TAI
"CRIMP SLEEVES"

JOKA TOISEEN VAAKAVAIJERIIN (+YLIN JA ALIN)
SINKILÄ LYÖDÄÄN PYSTYYN NIIN, ETTÄ VAIJERI
PÄÄSEE LIIKKUMAAN SINKILÄN SISÄLLÄ, EI
POHJAAN SAAKKA (RUOSTUU JNE..)

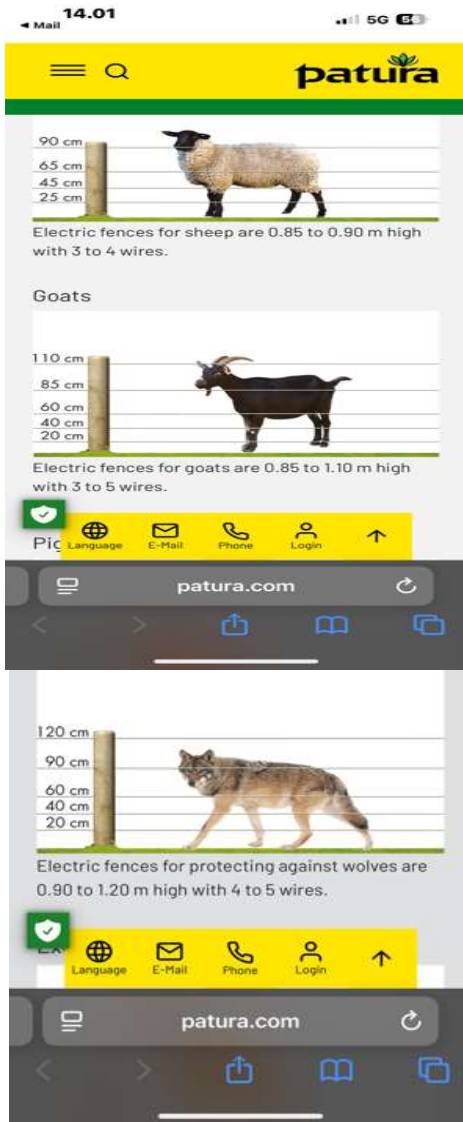
Tornadolla eri kokoisia lamb-safe verkkoja

<https://www.tornadowire.com/Catalogue/Shop-by-Application/SHEEP/Wire-Fencing/TorusStiff-Stay/Torus-Stiff-Stay-R88022-High-Tensile-Lambsafe-500m-RZST088009>

**VERKKO ASENNETAAN MAATA VASTEN,
KARITSAT EI PÄÄSE ALTA**
Tasaa aidanalusta tarvittaessa kaivurilla tai kauhalla

Maisa Paakkinen M&M Paakkinen Oy

HT-AITA

Mahdollisimman suorat aitalinjat (tolpat saattavat irrota mutkissa maasta)

Tolpat +80 cm, kulmiin paksummat vinotuilla

W-eristimet (rengaseristimet ei kestä)

Kiristimet ja jouset min 50 m pitkille sivuille, 100-150 m välein

Päätellään kulmiin, niihin muna-, tai putkieristin

Kiristetään napakaksi, ei saa roikkua. Jouset tasaavat lämpötilaeroja, ei löysätä roikkumaan talveksi- villieläinten juuttumisriski.

Niitto aidan alta jopa viikoittain

Kiristysjousien suojaaminen lampailta?

METALLIPORTIT- VERKOTA

Käyntiportti

Portin alustan verkotus-sudet...

Tarpeeksi leveä ajoportti!

KÄYTÄNNÖN TOTEUTUKSIA

Portin rakennusta

Valmis portti

Silta puron yli

KÄYTÄNNÖN TOTEUTUKSIA

Ojat

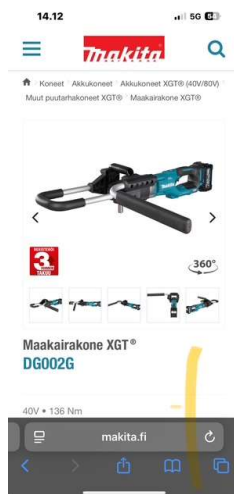

Kokooma-aitaus

TARVIKKEITA AIDANRAKENNUKSEEN

Makita maapora

Tolppajuntta

Aitaustyökalu

”Wire Jenny” vaijerikela

Verkon kiristäjä

SUDET JA ILVEKSET

- **Paimenen on oltava tehokas** ja toimiva-lyötävä min 6000 jokaisessa aidan kolkassa !
Mitä enemmän sen parempi!
- Aurinkopanelipaimen, toimiiko?
Aurinkopaneli 50W, akku 80-100W
- **Maadoitus 3-5 sauvaa märässä paikassa.**
- Muista kaivaa sähköistys porttien alta
- **Alin lanka 20cm, ylin 130-140cm**
- **Paimenpoikalanka ja ht-vaijeri** johtavat sähköä paremmin kuin nauhat. Nauhojen käyttöikä 3-5v. Kunnan liittimet, ei solmuja.
- **Tilkitse ojat ja aita ranta!**
- **Rumpuputket?**
- Kettingit veden ylityksissä, susi oppii menemään...
- Ht-aita vai verkko? **Ht-aidassa tasamaalla tolppaväli voi olla jopa 10-15m,** verkkoaidassa 3-4-m. Hoidetussa ht-aidassa sähkö kiertää hyvin, eläimet ei nojaile. Hyvin tehty ht-aita helppo huoltaa
- **Petoaita** ei toimi jos sitä ei hoideta, niitto **vaatii erittäin paljon työtä.** Oletko valmis sitoutumaan siihen?
- **Sekalaidunnus** esim. sarvellisten nautojen kanssa? ”Vanhasukuiset” suomenhevostammat?
- **Laumanvartijakoirat pareittain**

SUDET JA ILVEKSET

- Ilvekset hyppäävät korkealle
- Voivat hypätä jopa useamman metrin aitalinjan ulkopuolella olevasta puusta aitaukseen
- **“Given that Iberian lynxes have been seen to jump over fences of up to 2-m high, 1.6 m is not by any means an insuperable height for them”**

“Effectiveness of electric fences as a means to prevent Iberian lynx (*Lynx pardinus*) predation on lambs “

Aidanrakentajan pohdintaa

- **Kannattaako laiduntaa petopainealueella? Jos peto tulee kerran aitaan, yrittää nopeasti uudelleen. Ovat älykkäitä, saalis helppo.**
- **Elokuun alusta eteenpäin riskiaikaa. Sudet tappavat ja raatelevat opettaakseen pentuja metsästämään.**
- **Opeta pelkäämään ihmistä, pelottele kunnolla, älä käytä aikaa katseluun tai kuvaamiseen. Nuoret yksilöt ovat uteliaita...**

KIITOS!

